

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-59(3)/13/AgŁ

Warszawa, 5 września 2013 r.

DECYZJA DIH-1/53/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Danuty Rybarskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Danuta Rybarska Firma Handlowo-Produkcyjna „Vega” w Krakowie, od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie z dnia 8 lipca 2013 r. (nr akt sprawy: WŻ.8361.89.2013), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewiętnastu partii artykułów rolno-spożywczych, nieodpowiadających pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 19-22 marca 2013 r., w związku ze skargą konsumenta, przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie, zwanego dalej „Małopolskim WIIH”, na terenie placu targowego „Beskidy” w kiosku monopolowo-spożywczym mieszczącym się w Krakowie przy ul. Beskidzkiej 43 lokal nr 3, należącym do przedsiębiorcy Danuty Rybarskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Danuta Rybarska Firma Handlowo-Produkcyjna „Vega” w Krakowie, zwanego dalej również „stroną”, zakwestionowano oznakowanie dziewiętnastu partii produktów o łącznej wartości 332,30 zł (51 sztuk), tj. Alpenvollmilchschokolade mit Haselnüssen „Schogetten” (zawartość netto – 100 g, 6 sztuk), Alpenvollmilchschokolade „Schogetten” (100 g, 5 sztuk), Bitterschokolade „Schogetten” (100 g, 3 sztuki), Gefüllte Alpenvollmilchschokolade mit Milchcremefüllung und Karamellcremefüllung „Schogetten” (100 g, 2 sztuki), Gefüllte Alpenvollmilchschokolade mit Magermilchjoghurt-Erdbeer-Füllung „Schogetten” (100 g, 3 sztuki), Edel-Alpen-Sahneschokolade „Alpen Sahne Château”

(200 g, 3 sztuki), Weisse Schokolade mit Kokosraspeln und Cornflakes „Weisse Kokos Château” (200 g, 1 sztuka), Edel-Vollmilchschokolade mit Rum-Rosinen und Gehackten Haselnüssen „Rum Trauben Nuss Château” (200 g, 2 sztuki), Edel-Sahneschokolade mit Ganzen Madeln „Rahm Mandel Château” (200 g, 2 sztuki), Herbe Edel-Sahneschokolade „Herbe Sahne Château” (200 g, 4 sztuki), Edel-Vollmilchschokolade mit Getrockneten Trauben und Ganzen Haselnüssen „Trauben Nuss Château” (200 g, 2 sztuki), Feinherbe Edel-Schokolade mit Ganzen Haselnüssen „Feinherb Nuss Château” (200 g, 3 sztuki), Weisse Schokolade auf Edel-Kaffee-Sahne-Schokolade „Kaffee Sahne Château” (200 g, 3 sztuki), Weisse Schokolade mit Haselnuss-Stückchen und Reis-Crisps „Weisse Crisp Château” (200 g, 2 sztuki), Vollmilchschokolade mit Sultaninen und Nüssen „Trauben Nuss Ritter Sport” (100 g, 3 sztuki), Edel Rahm Schokolade mit gerösteten Haselnusskernen „Edel Nuss” (200 g, 3 sztuki), Ganz ohne Schokolade Kokos-Mandel-Konfekt „Raffaello” (150 g, 2 sztuki), Gefüllter Vollmilchschokoladenhohlkörper mit Milchfüllung „Kinder Überraschung Maxi” (100 g, 1 sztuka) oraz 100 % Premium Arabica Coffee „Lavazza” (250 g, 1 sztuka) – z uwagi na nie podanie jakichkolwiek oznaczeń w języku polskim, co stanowiło naruszenie wymagań określonych w art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, w związku z art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z dnia 22 marca 2013 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.89.2013), a dane dotyczące zakwestionowanych produktów w załączniku nr 3 do tego protokołu oraz na wydrukach zdjęć przedstawiających sposób ich oznakowania.

W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, pismem z dnia 23 kwietnia 2013 r., Małopolski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej dziewiętnastu ww. partii produktów, informując jednocześnie o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i wyjaśniła w piśmie z dnia 7 maja 2013 r., że brak oznaczeń w języku polskim na kilkunastu zakwestionowanych czekoladach spowodowany był niedopatrzaniem ze strony jej pracownika, który zapomniał o naklejeniu polskich etykiet (znajdujących się w pudełku pochodzącym z dostaw tych czekolad). Ponadto, zwróciła się z prośbą o odstąpienie od jej ukarania, uzasadniając to minimalnymi zyskami, kryzysem na rynku, wzrostem kosztów prowadzenia sklepu i spadkiem obrotów oraz stanem zdrowia (tj. przejściem w 2012 roku skomplikowanego zabiegu operacyjnego i związanym z tym zwolnieniem lekarskim trwającym 6 miesięcy oraz przyznaniem jej na stałe drugiej grupy inwalidzkiej), a także niską wysokością świadczenia rentowego. Dodała, że wszystkie drobne uchybienia zostały usunięte niezwłocznie po zakończeniu kontroli.

Pismem z dnia 17 maja 2013 r., strona została poinformowana, że żadna z powyższych okoliczności nie zasługuje na uwzględnienie i nie może skutkować odstąpieniem od nałożenia na nią kary pieniężnej, a tym samym umorzeniem przedmiotowego postępowania.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 8 lipca 2013 r. (doreczoną stronie w dniu 12 lipca 2013 r.), Małopolski WIIH wymierzył ww. przedsiębiorcy, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 1 000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dziewiętnastu ww. partii produktów.

Pismem z dnia 18 lipca 2013 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego w dniu 23 lipca 2013 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o odstąpienie od jej ukarania. Strona podniosła w odwołaniu, że wymierzona jej kara w wysokości 1 000 zł jest rażąco wysoka, zważywszy, iż wartość zakupu nieoznakowanych w języku polskim produktów nie przekroczyła 100 zł. Zwróciła uwagę, że wyliczenie przez organ pierwszej instancji zysku w kwocie 332,30 zł z towaru o wartości zakupu 100 zł jest dla niej bardzo krzywdzące i świadczy o kompletnej nieznajomości matematyki, realiów i zagadnień dotyczących marż i zysków w handlu środkami spożywczymi. Strona stara się w ten sposób wykazać, że wartość korzyści majątkowej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, przyjęta w kwocie 332,30 zł, to wartość zysku z tytułu sprzedaży tych produktów. Dodała, że zakwestionowane produkty stanowiły tylko 19 sztuk, a wskazanie w zaskarżonej decyzji 19 partii produktów bez podania ilości sztuk w każdej partii, świadczy o świadomym wprowadzaniu w błąd i zawyżaniu ich ilości. Strona nie zgodziła się następnie z dokonaną przez organ pierwszej instancji oceną trzech z pięciu przesłanek określonych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, poprzez uznanie stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia strony i zakresu naruszenia za wysoki. Podkreśliła, że kontrola została przeprowadzona bez wcześniejszego zawiadomienia przedsiębiorcy o jej wszczęciu i pierwotnie dotyczyła kontroli rumu Galeon. Nadmieniała, że za ten sam czyn podczas tej samej kontroli, został już ukarany mandatem w kwocie 100 zł jej pracownik. Na koniec strona sformułowała zarzuty dotyczące działań kontrolnych podjętych względem niej w toku poprzedniej kontroli przeprowadzonej w roku 2012 (nr akt sprawy: WŻ.8361.190.2012). Do odwołania dołączyła także pismo z dnia z dnia 7 maja 2013 r. (odpowieź na zawiadomienie o wszczęciu niniejszego postępowania).

Pismem z dnia 8 sierpnia 2013 r., Prezes UOKiK poinformował ww. przedsiębiorcę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i nawiązując w dniu 28 sierpnia 2013 r. kontakt telefoniczny z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwróciła się z prośbą o odstąpienie od jej ukarania, powołując się na te same argumenty, co w odwołaniu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej,

podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględni, w myśl art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wymagania jakości handlowej dotyczące znakowania środków spożywczych zostały określone w ustawie o jakości handlowej i w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia, a także w wydanym na podstawie tych ustaw rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.).

Artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu, zgodnie z art. 6 ustawy o jakości handlowej, są oznakowane (ust. 1), zaś wymóg znakowania w języku polskim nie dotyczy artykułów rolno-spożywczych przeznaczonych do wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ust. 4). Środki spożywcze wprowadzane do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w myśl art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, muszą być oznakowane w języku polskim. Środki spożywcze mogą być ponadto oznakowane w innych językach.

W niniejszej sprawie, wyniki kontroli przeprowadzonej w placówce należącej do przedsiębiorcy Danuty Rybarskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Danuta Rybarska Firma Handlowo-Produkcyjna „Vega” w Krakowie, dały podstawę do stwierdzenia, że wprowadzone do obrotu dziewiętnaście ww. partii produktów o łącznej wartości 332,30 zł, nie spełniało wymagań określonych w art. 6 ust. 4 ustawy o jakości handlowej i art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, z uwagi na brak jakichkolwiek oznaczeń w języku polskim.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej i skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 1 000 zł, która mieści się w wyznaczonym ustawowo przedziale, tj. od 500 zł do 1661,50 zł (5 x 332,30 zł), gdzie 332,30 zł to wartość nieprawidłowo oznakowanych produktów, stanowiąca wartość korzyści

majątkowej. Dodać należy, że przepis ten nie przewiduje możliwości odstąpienia od ukarania podmiotu odpowiedzialnego za naruszenie wskazanych przepisów.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Małopolski WIIH wymierzył w drodze decyzji z dnia 8 lipca 2013 r. powyższą karę Danucie Rybarskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Danuta Rybarska Firma Handlowo-Produkcyjna „Vega” w Krakowie, to jest przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu nieprawidłowo oznakowane przedmiotowe produkty.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona podniosła w pierwszej kolejności zarzut, że wymierzona jej kara w wysokości 1 000 zł jest rażąco wysoka, zważywszy, iż wartość zakupu nieoznakowanych w języku polskim produktów nie przekroczyła 100 zł. Zwróciła uwagę, że wyliczenie przez Małopolskiego WIIH zysku w kwocie 332,30 zł z towaru o wartości zakupu 100 zł jest dla niej bardzo krzywdzące i świadczy o kompletnej nieznajomości matematyki, realiów i zagadnień dotyczących marż i zysków w handlu środkami spożywczymi. Strona stara się w ten sposób wykazać, że wartość korzyści majątkowej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, przyjęta w kwocie 332,30 zł, to wartość zysku z tytułu sprzedaży tych produktów. Dodała, że zakwestionowane produkty stanowiły tylko 19 sztuk, a wskazanie w decyzji 19 partii produktów bez podania ilości sztuk w każdej partii, świadczy o świadomym wprowadzaniu w błąd i zawyżaniu ich ilości.

Odnosząc się do powyższych zarzutów, należy zauważyć, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, stanowi, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. W świetle przywołanego przepisu maksymalny wymiar kary określony został jako pięciokrotna wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu produktów nieodpowiadających jakości handlowej, zaś jej minimalna wysokość wynosi 500 zł. W niniejszej sprawie, za stwierdzone w toku kontroli niezgodności w zakresie jakości handlowej, organ pierwszej instancji wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 1 000 zł, przyjmując prawidłowo wartość korzyści majątkowej jako równej wartości zakwestionowanych produktów wprowadzonych do obrotu w kontrolowanej placówce (według stanu na dzień kontroli), tj. kwoty 332,30 zł, stanowiącej sumę wartości dziesięciu ww. partii produktów, ustalonej w odniesieniu do wartości części tych partii produktów, które w czasie kontroli były w ofercie tej placówki, a nie – wbrew przekonaniu strony – do całych wprowadzonych do obrotu przez tego przedsiębiorcę.

Nie można zgodzić się z poglądem strony, że przedmiotowe produkty stanowiły tylko 19 sztuk, gdyż – jak wynika z treści protokołu kontroli (karta nr 2) i z załącznika nr 3 do tego protokołu, w którym podano dane na temat ocenianych produktów, w tym wielkości ich partii – w trakcie kontroli, której ustalenia stanowiły podstawę do wydania zaskarżonej decyzji,

zakwestionowano dziewiętnaście ww. partii produktów w ilości 51 sztuk i łącznej wartości 332,30 zł (według ceny detalicznej tych produktów). Bez znaczenia pozostaje fakt, że w treści decyzji nie podano ilości sztuk w każdej zakwestionowanej partii produktu.

Należy podkreślić, że powyższe stanowisko organu pierwszej instancji, jak również Prezesa UOKiK w kwestii określenia korzyści majątkowej było przedmiotem oceny przez Naczelny Sąd Administracyjny w podobnej sprawie. Sąd w wyroku z dnia 23 maja 2012 r. (sygn. akt II GSK 684/11) stwierdził, że pojęcie wartości korzyści majątkowej w rozumieniu art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej odpowiada wartości detalicznej produktów, która mogłaby być uzyskana poprzez wprowadzenie do obrotu produktów o niewłaściwej jakości handlowej. Określenie wartości korzyści majątkowej z uwzględnieniem kosztów, które ponosi sprzedawca towaru – w ocenie Sądu – wykraczałoby poza ramy i cele tej ustawy, a ponadto wiązałoby się każdorazowo z koniecznością przeprowadzenia analizy finansowej całego przedsiębiorstwa, obejmującej nie tylko koszty produkcji oferowanych towarów, ale także koszty amortyzacji urządzeń czy wynagrodzenia pracowników.

Strona podniosła następnie w odwołaniu zarzut, że dokonana przez organ pierwszej instancji ocena trzech z pięciu przesłanek określonych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, poprzez uznanie stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia strony i zakresu naruszenia za wysoki, była dla niej wysoko krzywdząca i nie odpowiadała prawdzie, gdyż – jak podkreśliła – przedmiotowe produkty były powszechnie znane i rozpoznawane co do ich rodzaju po samym opakowaniu, a także były przechowywane prawidłowo i opisane na metce w języku polskim, a więc żaden klient nie był wprowadzany w błąd.

W ocenie Prezesa UOKiK powyższe zarzuty są niezasadne. Należy zauważyć, że przy ocenie stopnia szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dziewiętnastu ww. partii produktów, organ pierwszej instancji prawidłowo stwierdził, że brak jakichkolwiek oznaczeń w języku polskim, w tym m.in. nazwy handlowej, daty minimalnej trwałości (w postaci sformułowania słownego poprzedzającego wyrażenie cyfrowe), warunków przechowywania i obecności składników alergicznych, ma istotny wpływ na dokonanie wyboru przez konsumentów. Argumenty strony przedstawione w odwołaniu, że produkty te są powszechnie znane i rozpoznawane co do ich rodzaju po samym opakowaniu, nie zmieniają faktu, iż były one pozbawione jakichkolwiek oznaczeń w języku polskim, w tym podstawowych danych dających możliwość rozpoznania ich cech charakterystycznych, jak również uniknięcia niepożądanych składników. Oceniając stopień jej zawinienia, organ pierwszej instancji słusznie uwzględnił, że strona mogła i powinna zwrócić uwagę na to, iż oferowane przez nią produkty nie posiadały oznaczeń w języku polskim oraz nie dopuścić do wprowadzenia ich do obrotu. Dodać należy, że obowiązek oznakowania produktów w języku polskim spoczywał przede wszystkim na stronie, zważywszy, że dysponowała ona – zgodnie z pismem strony z dnia 7 maja 2013 r. (dołączonym także do odwołania), jako odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 23 kwietnia 2013 r. – polskimi etykietami dla zakwestionowanych czekolad (tj. dla większości zakwestionowanych produktów), które znajdowały się w pudełku pochodzącym z ich dostawy i które jej pracownik, przez nieuwagę, zapomniał nakleić na opakowania. Przy ocenie zakresu naruszenia, organ pierwszej instancji

zasadnie uwzględnił, że niepodanie oznaczeń w języku polskim jest równoznaczne z tym, że przeciętnemu konsumentowi nie dostarczono podstawowych danych o produkcie, co istotnie naruszało jego interes przy dokonywaniu zakupu.

Za bezzasadne należy uznać argumenty strony zawarte w odwołaniu, że przedmiotowe produkty były opisane na metce w języku polskim. Należy zauważyć, że ustalenia kontroli, co do tego, że produkty te były nieprawidłowo oznakowane zostały poczynione przez organ pierwszej instancji w toku kontroli, w oparciu o znany stronie materiał dowodowy, w tym protokół kontroli z dnia 22 marca 2013 r. oraz wydruki zdjęć przedstawiających sposób ich oznakowania. Jak wynika z treści protokołu kontroli (karta nr 2) i z załącznika nr 3 do tego protokołu, produkty te zakwestionowano z uwagi na brak jakichkolwiek oznaczeń w języku polskim. Podkreślić należy, że obecna przy czynnościach kontrolnych strona zgłosiła uwagi bezpośrednio do protokołu kontroli w dniu 22 marca 2013 r. (stanowiące załącznik nr 5 do tego protokołu), które nie dotyczyły jednak ustaleń kontroli w zakresie sposobu oznakowania tych produktów. Dodać należy, że strona na żadnym etapie postępowania kontrolnego, ani też postępowania administracyjnego nie wskazała okoliczności świadczących o tym, aby stan faktyczny ustalony podczas kontroli był niezgodny z prawdą. Bez znaczenia pozostaje fakt, że zakwestionowane produkty były właściwie przechowywane, skoro zagadnienie to nie budziło wątpliwości kontrolujących i nie stanowiło podstawy do zakwestionowania tych produktów w powyższym zakresie oraz wymierzenia kary.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji prawidłowo uznał, iż pozbawienie konsumentów oznaczeń w języku polskim, było działaniem w sposób istotny naruszającym ich interes, co pozwalało na przyjęcie ww. kryteriów, tj. stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia strony i zakresu naruszenia na poziomie wysokim.

Strona podniosła także w odwołaniu zarzut, że kontrola została przeprowadzona bez wcześniejszego zawiadomienia przedsiębiorcy o jej wszczęciu i pierwotnie dotyczyła kontroli rumu Galeon.

Odnosząc się do powyższych zarzutów, należy zauważyć, że podstawą wszczęcia i przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności w zakresie oceny jakości handlowej środków spożywczych, w tym oceny ich jakości i oznakowania, był art. 3 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. U. UE L 165 z 30.4.2004 s.1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 882/2004”, czyli bezpośrednio stosowane przepisy powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego, art. 17 ust. 3 ustawy o jakości handlowej, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej” – według upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności z dnia 19 marca 2013 r. nr R 003363. Z tego względu, w myśl art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” – nie dokonano zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli.

Informacja o tym znajdowała się w pouczeniu o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, jako załączniku do upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności. Stosowne wyjaśnienia w tym zakresie przedstawił organ pierwszej instancji także w piśmie z dnia 4 kwietnia 2013 r., stanowiącym odpowiedź na uwagi strony zgłoszone bezpośrednio do protokołu kontroli w dniu 22 marca 2013 r. Nadmienia się, że w trakcie tej kontroli dokonano dodatkowych czynności kontrolnych, zgodnie z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli z dnia 19 marca 2013 r. nr W 007200, w związku z podejrzeniem popełnienia wykroczenia z art. 137 § 1 Kodeksu wykroczeń, polegającego na naruszeniu przepisów o obowiązku uwidaczniania cen. Odbiór tych upoważnień pokwitowała strona w pierwszym dniu kontroli.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem strony, że kontrola pierwotnie dotyczyła oceny jakości rumu Galeon, gdyż – jak wynika z upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności (pkt E „Określenie przedmiotu i zakresu kontroli”) – zakres tej kontroli obejmował m.in. „ocenę jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych” i „sprawdzenie prawidłowości oznakowania towarów”.

W świetle art. 3 rozporządzenia (WE) nr 882/2004, państwa członkowskie zapewniają, aby kontrole urzędowe były przeprowadzane regularnie oraz z właściwą częstotliwością tak, aby osiągnąć cele tego rozporządzenia, uwzględniając m.in. wszelkie informacje, które mogą wskazywać na niezgodność (ust. 1). Kontrole te przeprowadzane są bez wcześniejszego uprzedzenia (z wyjątkiem takich przypadków jak audyt), mogą być też przeprowadzane *ad hoc* (ust. 2). Kontrole urzędowe przeprowadza się na każdym etapie produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności (ust. 3). Tym samym, organ pierwszej instancji prawidłowo i zgodnie z prawem nie poprzedził kontroli zawiadomieniem przedsiębiorcy o jej wszczęciu.

Za bezzasadny należy uznać również podniesiony przez stronę w odwołaniu zarzut, że za ten sam czyn podczas tej samej kontroli, został już ukarany mandatem w kwocie 100 zł jej pracownik. Należy zauważyć, że z treści protokołu kontroli z dnia 22 marca 2013 r. (karta nr 3), wynika jednoznacznie, że mandatem karnym kredytowanym w kwocie 100 zł został ukarany pracownik strony, za popełnienie wykroczenia z art. 137 § 1 Kodeksu wykroczeń, polegającego na naruszeniu przepisów o obowiązku uwidaczniania cen, a więc w drodze odrębnego i niezależnego postępowania, dotyczącego innego stanu faktycznego, niż niniejsze postępowanie, wszczęte w sprawie wymierzenia kary pieniężnej z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, za wprowadzenie do obrotu produktów nieprawidłowo oznakowanych.

Pozostałe zarzuty strony podniesione w odwołaniu, dotyczące działań kontrolnych podjętych względem niej w toku poprzedniej kontroli przeprowadzonej w roku 2012 (nr akt sprawy: WŻ.8361.190.2012), której ustalenia nie stanowiły podstawy do wydania zaskarżonej decyzji, należy uznać za niemające związku z niniejszą sprawą.

Należy podkreślić, że kary za naruszenie prawa żywnościowego, jak stanowi art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie

bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Skuteczność kary za naruszenie prawa żywnościowego przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca jej wysokość musi być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi spełniać głównie funkcję prewencyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, w celu niedopuszczenia do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Nałożona sankcja powinna spełniać również funkcję represyjną, czyli stanowić poważną dolegliwość, ale nie eliminować przedsiębiorcy z rynku. Należy zwrócić uwagę, że celem ustawy o jakości handlowej jest głównie ochrona konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, stąd też kary wymierzane w tego typu sprawach, po uwzględnieniu przesłanek stanowiących podstawę wymiaru ich wysokości, wymienionych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, nie mogą być symboliczne (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 769/10).

Należy zauważyć, że wymierzona kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a przy tym spełni swój skutek prewencyjny i skłoni stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności pod względem zapewnienia prawidłowego oznakowania przedmiotowych produktów.

Tym samym, Prezes UOKiK nie mógł uwzględnić zawartego w odwołaniu wniosku strony o odstąpienie od jej ukarania, gdyż jest on niezasadny zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kar pieniężnych na gruncie ustawy o jakości handlowej.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Zważywszy, że strona podniosła w odwołaniu, iż wymierzenie jej kary w wysokości 1 000 zł jest dla niej bardzo krzywdzące i może doprowadzić do likwidacji jej sklepu (z uwagi na minimalne zyski, kryzys na rynku, wzrost kosztów prowadzenia sklepu i spadek obrotów, złym stanem zdrowia, a także niską wysokością świadczenia rentowego), Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji ekonomicznej strony może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w spłacie należności publiczno-prawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna.

W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kara pieniężna staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Danuta Rybarska
prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą
Danuta Rybarska Firma Handlowo-Produkcyjna „Vega”
ul. Skotnicka 156
30-394 Kraków
2. Małopolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Krakowie
3. a/a